

министарство просвете, науке и технолошког развоја
ДРУШТВО МАТЕМАТИЧАРА СРБИЈЕ

Општинско такмичење из математике
ученика основних школа
02.03.2013 – VI РАЗРЕД

1. Колико има четвороцифрених бројева дељивих са 5, код којих:
а) се цифре могу понављати; б) су све цифре различите?
2. У правоуглом троуглу један оштар угао је 30° . Дужина катете наспрам угла од 30° је 9cm. Израчунај растојање тежишта троугла од:
а) ортоцентра троугла; б) центра описаног круга тог троугла.
3. У троуглу ABC угао α је 80° , а висине h_a и h_b секу се под углом од 126° . Која је најмања, а која највећа страница у троуглу ABC ?
4. Лука је на тастатури хтео да укуца двоцифрени број $\overline{ab}$. Грешком је испред прве цифре и после друге цифре укуцао 4. На тај начин добио је четвороцифрени број 54 пута већи од двоцифреног броја $\overline{ab}$. Одреди број $\overline{ab}$.
5. У квадрату странице 44cm распоређено је 2013 тачака. Докажи да постоји квадрат странице 1cm у коме су бар две тачке.

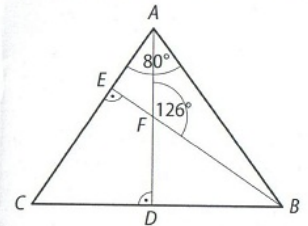
Сваки задатак се бодује са по 20 бодова.
Израда задатака траје 120 минута.
Решење сваког задатка кратко и јасно образложити.

РЕШЕЊА ЗАДАТАКА - VI РАЗРЕД

Признавати свако тачно решење које се разликује од решења у кључу. Бодовање прилагодити конкретном решењу.

1. (МЛ46-2) а) Број је дељив са 5 ако се завршава цифром 0 или 5, па закључујемо да се на последњем месту могу наћи 2 цифре. Како цифре могу да се понављају при запису броја, на првом месту могу се наћи 9 цифара (све осим 0), на другом 10 и на трећем 10 па таквих бројева има $9 \cdot 10 \cdot 10 \cdot 2 = 1800$ (10 поена).
б) Ако су све цифре различите разликоваћемо 2 случаја: 1) На последњем месту је 0 – таквих бројева има $9 \cdot 8 \cdot 7 \cdot 1 = 504$; 2) На последњем месту је 5 – таквих бројева има $8 \cdot 8 \cdot 7 \cdot 1 = 448$; Дакле, укупно имамо 952 четвороцифрена броја дељива са 5 чије су све цифре различите (10 поена).
2. Хипотенуза је 18cm (4 поена), тежишна дуж која одговара хипотенузи је 9cm (4 поена). Ортоцентар правоуглог троугла је у темену правоугла, а центар описане кружнице у средишту хипотенузе. Растојање тежишта од:
а) ортоцентра је 6cm (6 поена); б) центра описаног круга је 3cm (6 поена).

3. (МЛ45-2) $\sphericalangle AFB = \sphericalangle EFD = 126^\circ$. $\gamma = \sphericalangle ACB = 180^\circ - \sphericalangle EFD = 54^\circ$ (8 поена).
 $\beta = 180^\circ - (\alpha + \gamma) = 46^\circ$. Како је $\alpha > \gamma > \beta$, то је $a > c > b$ (12 поена).

4. (МЛ46-1) Лука је укуцао број $\overline{4ab4}$ па имамо да је $\overline{4ab4} = 54\overline{ab}$ (5 поена). Како је $\overline{4ab4} = 4004 + 10\overline{ab}$ (5 поена), имамо $4004 + 10\overline{ab} = 54\overline{ab}$, тј. $4004 = 44\overline{ab}$, одакле је $\overline{ab} = 91$ (10 поена).

5. Поделитемо квадрат правама које су паралелне страницама квадрата на мање квадрате странице 1cm. На тај начин добијамо $44 \cdot 44 = 1936$ мањих квадрата. 1936 тачака можемо распоредити тако да у сваком од посматраних квадрата буде тачно по једна тачка. Ма како распоредили остале тачке свака ће бити у квадрату у коме је бар још једна тачка (од првобитно распоређених 1936 тачака) па следи тврђење задатка (20 поена).